

รายงานการประชุมระดมความคิด
“การฟื้นฟูและขับเคลื่อนประเทศไทย ด้วยคุณธรรมความดี”
วันจันทร์ที่ 21 มิถุนายน 2553 เวลา 13.00 – 17.00 น.
ณ ห้องประชุมสุโขทัย1 ชั้น 2 ณ โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค

ผู้มาประชุม

1. นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ศูนย์คุณธรรม
2. พลอากาศเอกวีรวิท คงศักดิ์	สมาชิกวุฒิสภา
3. นายศิริชัย สาครรัตน์กุล	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
4. นายมังกร กุลวานิช	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. นายทวีศักดิ์ สุวรรณ์	ภาคประชาชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
6. ศาสตราจารย์กิตติคุณสุนน อมรวิวัฒน์	ผู้เชี่ยวชาญ
7. รศ.ดร.จิราภรณ์ ศิริทวี	ผู้ทรงคุณวุฒิ
8. นายวุฒิพงศ์ โสมนัส	ผู้ทรงคุณวุฒิ
9. รศ.สุภรัตน์ รัตนมูขัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ
10. นายชัยวัฒน์ ธีระพันธุ์	สถาบันการเรียนรู้และพัฒนาประชาสังคม
11. นางมุกดา อินทะสาร	รองประธานภาคประชาชนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชน
12. นายสุชน แซ่เฮง	มูลนิธิพุทธเจ้า
13. นายกรรชิต สุขใจมิตร	ผู้อำนวยการมูลนิธิหัวใจอาสา
14. นายรณพงศ์ คำนวนทิกย์	ผู้จัดการทั่วไป บริษัทยูนิเวอร์แซล
15. นายสุริยใส กตศิลา	นักวิชาการอิสระ
16. นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	พรรคประชาธิปไตย
17. นายวุฒิพงศ์ ฉายแสง (เข้าร่วมแทน)	พรรคเพื่อไทย
18. นายผดุงศักดิ์ เหล่ากิจไพศาล	บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจเนชั่นทีวี
19. นางกมลทิพย์ ไบเงิน	บก.หน้าการศึกษาหนังสือพิมพ์คมชัดลึก
20. นายแทนคุณ จิตต์อิสระ	วิทยากรดำเนินการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

21. นายราเมศ พรหมเย็น	รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบริหารองค์ความรู้
22. นายรังสรรค์ จือประเสริฐ	ประธานชุมชนรัฐสภา
23. ดร.พิพัฒน์ ยอดพฤติการ	ผู้อำนวยการสถาบันไทยพัฒนา
24. พอ.รศ.ดร.ถวัลย์ ฤกษ์งาม	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะสหเวชวิทยา
25. นายสรรค์ วงศ์บุญสิน	ประธานเครือข่ายนักเรียนกทม.
26. นางสาวศศิประภา สำเนียง	เยาวชนดีเด่นแห่งชาติ
27. น.อ.หญิงสุชาดา แสงเกร็ด	กองทัพอากาศ

28. น.อ.หญิงปิยะภรณ์ จิรายุ
29. รต.พงษ์เทพ ทัพพิมน
30. นางสาวกัลยารัตน์ พชรบุญรัตน์
31. นายพุทธิฉัตร จินดาวงศ์
32. นายนางสาวอรปวีณ์ บัวชู
33. นายไมตรี กฤตยาวุฒิ
34. นายบัณฑิต จันทรา
35. นางสาวอาภาภรณ์ กิจศิริ
36. นางสาววันนิษา โพธิ์ศรี
37. นายวงศ์เมธี วงศ์รินทราเมธี
38. นายอภิชาติ อภิชาติอาจหาญ
39. นายอาทิตย์า เขตชัยเกษม
40. นางสาวศรีสุตา วินิจสุวรรณ
41. นายวีระ กังวาล
42. นายสุรัตน์ กันต์ทาร์ตัน
43. นายธนพล ขวัญธนฤทธิ์
44. นายภราชัย อำนาจ
45. นายอาทิตย์ บุญรอด
46. นายจิตติพันธ์ วิศวพิพัฒน์
47. นางสาวมณีนุช มีสินฐาน
48. นายสมชาย ทิตยชัยสุขเดช
49. นางสาวเพ็ญศศิธร จำปาพันธุ์
50. นายอนุชา ศักดาอุโฆษกุล
51. นายสิทธิจิตร อุ่นใจ
52. นายไพโรจน์ ชัยชนะ
53. นายรัฐพงษ์ ชาญกว้าง
54. นายวรวิชัย โชคชนะ
55. นายพีรพงษ์ สมบูรณ์
56. นายวิทยา จังกอบพัฒนา
57. ดร.บุชา บุญธรรม

เจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม

58. นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์
59. นายประกอบ นวลขาว
60. นางสาวสุขมาล มลิวัลย์
61. นายธนฤกษ์ แสนสุขมั่นคง

กองทัพอากาศ
กองทัพอากาศ
มูลนิธิอื้อจี้
ทีวีไทย
ผู้สื่อข่าวสถาบันอิศรา สมาคมนักข่าว
ร่วมด้วยช่วยกัน
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
บริษัทเกรียวกราว พลัส
บริษัทเกรียวกราว พลัส
Moral Magazine
MCOT
MCOT
MCOT
MCOT
QP-8Magazine
Bk. Trader
Bangkok four
Voice TV
I.N.N
PRCH
Idea Plus
Nation TV (การเมือง)
Nation TV (การเมือง)
Nation Channel
TCC ตั้งโต๊ะคุย
TCC ตั้งโต๊ะคุย
บุคคลทั่วไป
บุคคลทั่วไป
บุคคลทั่วไป
บุคคลทั่วไป

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
หัวหน้างานส่งเสริมเครือข่าย
เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมเครือข่าย

62. นางสาวพนิดา สัตถาสาธุชนะ	เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมเครือข่าย
63. นางสาวรัชฎ์ลักษณ์ ศรีวรมัยธนากุล	เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมเครือข่าย
64. นางสาวเนตรนภา ปานมน	เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมเครือข่าย
65. นางสาวอมรรัตน์ ธีรสรเพชญ	หัวหน้างานสารสนเทศ
66. นายพิพัฒน์ เพชรจิโรจน์	เจ้าหน้าที่สารสนเทศ
67. นายประมวล บุญมา	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
68. นายวชิราวุธ ชูวงษ์วาน	เจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการ
69. นางสาววิมลนารถ ประดับเวท	เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมเครือข่าย

เปิดการประชุม เวลา 13.00 น.

นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม กล่าวต้อนรับผู้ทรงคุณวุฒิและแขกผู้มีเกียรติ ที่เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นการฟื้นฟูและขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยคุณธรรมความดี และชี้แจงถึงที่มาของการประชุมครั้งนี้ สืบเนื่องจากการประชุมอนุกรรมการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมเมื่อเดือนพฤษภาคมมีความเห็นว่า จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ประชาชนมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงได้มีมาตรการเร่งด่วนในการฟื้นฟูและขับเคลื่อนประเทศไทย รวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายคุณธรรมความดีในรูปแบบที่หลากหลาย ในการประชุมครั้งนี้ คณะอนุกรรมการของศูนย์คุณธรรมให้ความสำคัญและเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้เกียรติมาในวันนี้ และเรียนเชิญ นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ของศูนย์คุณธรรม และพลอากาศเอกวีรวิท คงศักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา กล่าวเปิดการประชุม โดยมีมอบหมายให้คุณแทนคุณ จิตต์อิสระ เป็นผู้ดำเนินรายการ

นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ของศูนย์คุณธรรม กล่าวว่า ประเทศไทยในขณะนี้ยังอยู่ในภาวะวิกฤตอย่างหนักและยังไม่พ้นจากวิกฤต ซึ่งได้หลายฝ่ายพยายามใช้วิกฤตให้เป็นโอกาสจากวิกฤตที่ผ่านมาได้มีการจัดประชุมที่อิมแพคเมืองทองธานี โดยมี ศ.นพ.ประเวศ วะสี เป็นแกนนำในการพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสที่ทำให้เกิดการปฏิรูปประเทศไทยขึ้น ได้จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากหลายหลายภาคส่วน ซึ่งข้อมูลบางส่วนนำไปปฏิบัติและได้นำข้อมูลบางส่วนไปสังเคราะห์เชิงนโยบายให้กับรัฐบาลหรือรัฐบาล การใช้วิกฤตให้เป็นโอกาสนั้น ศ.นพ.ประเวศ วะสี ได้ให้แนวคิดสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา ที่เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนฝ่าวิกฤต จากแนวคิดนี้ได้มีหลายๆ องค์การนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้วิกฤต เช่น สำนักงานสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และขบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น และนายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ได้อธิบายถึงแนวคิดสามเสาหลัก กงล้อหลัก และ 3 องค์ประกอบสำคัญในการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี / ในการปรองดองสมานฉันท์

พลอากาศเอกวีรวิท คงศักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ การใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) กับ การพัฒนาระบบการเมืองใหม่ การเป็นนักการเมืองใหม่ต้องฟังเก่ง จับประเด็นเก่ง เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมากำหนดเป็นนโยบายหลักในการบริหารจัดการประเทศ ทำให้วัฒนธรรมการเมืองของประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยน ต้องเป็นประชาชนยุคใหม่ เราจะไม่เลือกนายมาปกครองเรา

แต่เราจะเลือกคนมาทำงานให้เรา ทำอย่างไรให้นักการเมือง ข้าราชการประจำ ที่เป็นผู้บริหารขณะนี้เป็นหลักดันประเทศไทยไปสู่ระบบการบริหารจัดการที่ดี หลักธรรมาภิบาล(Good Governance) จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมกันมากขึ้น การที่จะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปสู่สิ่งนั้นต้องใช้เวลา แต่สิ่งที่เราต้องยอมรับร่วมกันเราต้องร่วมสร้างฉันทานุมัติร่วมกันในการสร้างบ้านเมืองให้มีการบริหารจัดการที่ดีได้ ซึ่งมีอยู่สิ่งหนึ่งที่สามารถทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ คือ ความซื่อตรง ซื่อตรงต่อหน้าที่ และซื่อตรงต่อบุคคลทั่วไป ซึ่งในเดือนกันยายน จะมีการร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับประเทศ อาทิ คณะรัฐมนตรี ผู้แทนราษฎร ปลัดกระทรวง และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มาร่วมขับเคลื่อนความซื่อตรงให้เป็นโครงการนำร่องของส่วนต่างๆในประเทศไทย และได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ หลักการสร้างคุณธรรมความดี ต้องสร้างที่ตนเอง แล้วขยายผลไปยังบุคคลข้างเคียงและองค์กร การสร้างบ้านเมืองต้องมุ่งไปสู่การบริหารจัดการที่ดี การสร้างคนในชาตินั้นต้องสร้างความซื่อตรงต่อหน้าที่ ต่อบุคคล โดยยึดคติว่า เราจะไม่โกหก ไม่โกง ไม่ขโมยและเราจะไม่ยอมให้ผู้ใดทำเช่นนั้น

สรุปสาระสำคัญประเด็นต่าง ๆ ในการประชุมได้ ดังนี้

1. แนวคิด การใช้คุณธรรมความดี ในการฟื้นฟูและขับเคลื่อน

- แนวคิดสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา ได้แก่ พลังสังคม พลังปัญญา และพลังอำนาจรัฐ ทั้งสามส่วนต้องเชื่อมโยง สร้างสรรค์และเกื้อกูลกันอย่างมีกระบวนการเรียนรู้ คิดใหม่ทำใหม่ กลายเป็นพลังสังคมที่ทำให้ขับเคลื่อนไปได้ พลังของคุณธรรมความดีที่แฝงอยู่ในปัญญาเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง และในส่วนของพลังอำนาจรัฐ หมายถึง พลังรัฐบาล พลังรัฐสภา อำนาจรัฐตุลาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ ซึ่ง 3 พลังต้องเชื่อมโยง สร้างสรรค์และเกื้อกูลกัน
- แนวคิดสามเสาหลัก กงล้อหลัก ที่จะนำพาชีวิต ชุมชน องค์กรสังคม มนุษย์ชาติไปสู่ความเจริญสันติสุข อย่างมั่นคงและยั่งยืน เป็นหลักการที่นำไปใช้ในการพัฒนาสังคม องค์กร ชุมชน ชีวิต ครอบครัว บุคคล ฯลฯ เปรียบเสมือนยานพาหนะที่ต้องเคลื่อนไหวยุ่ตลอดเวลา นำพาไปได้อย่างถูกต้องทางที่ทำให้เกิดความเจริญสันติสุข มั่นคง ยั่งยืน ได้แก่ ความดี ความสามารถ และความสุข คือ สุขภาวะหรือสุขภาพ ความเป็นสุขทางกาย ความเป็นสุขทางใจ ควรคิดในเชิงบวกที่ทำให้เรา ร่วมกันทำให้เกิดความสมดุลย์
- แนวคิดการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี/ ในการปรองดองสมานฉันท์ มี 3 องค์ประกอบสำคัญที่เชื่อมโยงกัน กระบวนการ ทศนคติ และสาระ เป็นเหตุที่ทำให้การเมืองไม่สามารถสิ้นสุดลงได้ด้วยสันติวิธีเพราะขาดกระบวนการ ขาดทศนคติที่ดี ขาดสาระที่นำมาเจรจา จึงทำให้เกิดความขัดแย้งกัน ซึ่งกระบวนการ ทศนคติ สาระต้องไปด้วยกันและควรใช้คุณธรรมความดีจัดการความขัดแย้ง
- การยึดถือพระราชดำรัสของในหลวงที่ว่า "เราไม่สามารถทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด หากอยู่ที่การส่งเสริมคนดีให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง คบคูนคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญได้"

2. วิธีการ / แนวทาง การใช้คุณธรรมความดี

- เปลี่ยนวัฒนธรรมการเมืองใหม่ สร้างวิธีคิดให้กับประชาชนยุคใหม่ เช่น ไม่เลือกนายมาปกครองเรา แต่ต้องเลือกคนมาทำงานให้เรา
- การเปลี่ยนวัฒนธรรมแบบใหม่ไปสู่การคิดใหม่ ทำใหม่ เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการที่ดีหรือเรียกว่า หลักธรรมมาภิบาล เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนสร้างความเป็นธรรมให้กับคนทุกคน
- ภาครัฐจัดทำแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้คนเกิดความเปลี่ยนแปลง เช่น ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความซื่อตรงต่อบุคคลทั่วไปและบุคคลรอบข้าง
- นำหลักพุทธศาสนามาใช้ โดยต้องส่งเสริมแนวทางการปฏิบัติตามหลักธรรม การให้ความรู้ว่าความดี คนดีเป็นอย่างไร
- ต้องการให้สังคมเป็นอย่างไร ก็ต้องปลูกฝังอย่างนั้น การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนต้องมี 4 เสาหลัก ได้แก่ บ้าน วัด โรงเรียน และสถาบัน ทุกส่วนต้องทำงานร่วมกันอย่างสมดุล หากส่วนหนึ่งส่วนใดอ่อนแอ ก็เกิดปัญหาได้ เราจึงต้องทบทวนว่ามีส่วนใดที่อ่อนแอและแก้ไขส่วนนั้นให้เกิดความสมดุลสังคมจึงเข้มแข็งได้
- การส่งเสริมคนดี เช่น การมีรูปแบบ(Model)หรือมีการรับรองคนดี คุณงามความดีถูกยอมรับในสังคมอย่างเป็นรูปธรรม เช่น เยาวชนสามารถนำความดี มาใช้ยื่นให้มหาวิทยาลัยพิจารณาการรับเข้าเรียนต่อได้
- ใช้เวทีทั้งเป็นทางการ ไม่เป็นทางการรับฟังความเห็น ระดมความคิด ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เช่น เสมอเสวนา โดยเชิญประชาชนร้อยละ 1 % ของประชาชนทั่วประเทศ มาพูดคุยซักถามว่า คุณมีความสามารถอะไร คุณมีความดีอะไรบ้าง แล้วเชื่อมโยงเพื่อขยายไปสู่บุคคลอื่นๆ เป็นการขยายความดีให้มีพลังเป็นทวีคูณ
- การลดความขัดแย้งโดยใช้หลักเหตุและผลมาร่วมกันพิจารณาในการแก้ไขปัญหา อย่างมีกระบวนการการสื่อสารที่ดีช่วยสร้างความเข้าใจ สร้างโอกาสให้กับทุกคนมาร่วมกันมอง วิเคราะห์ปัญหาและหาทางออกเป็นข้อตกลงร่วมกัน โดยอาจเริ่มจากกลุ่มคนแต่ละชุมชน หากทุกชุมชนมีการจัดการตนเองได้ สังคมก็จะเข้มแข็ง
- การสื่อคุณงามความดีให้กับเด็กและเยาวชน ควรมีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย มีรูปแบบที่น่าสนใจ รวดเร็ว ทันสมัยเพื่อให้เข้าถึงเด็กและเยาวชน โดยอาศัยเครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น Face book, Twitter สื่อสารเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายสื่อสารความดี (Social Network)

3.การเชื่อมโยงเครือข่าย (Network) การฟื้นฟูและขับเคลื่อน

- การส่งเสริมธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) สนับสนุนให้ธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในสังคมเข้ามาจับคู่กับชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจทำให้คนในสังคมมีรายได้ มีอาชีพ แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำได้ให้กับคนในสังคม

- การรวมกลุ่มขับเคลื่อนสังคมความดีโดยใช้เครือข่ายสื่อสารความดี (Social Network) เช่น เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นตัวกลางและเชื่อมโยงข้อมูลที่ดี และ สนับสนุนให้ร่วมกันทำประโยชน์แก่สังคม
- การเปิดเวทีแสดงออกในเรื่องของความคิด กระจายไปตามชุมชน หรือท้องถิ่นต่างๆ ให้ทั่วถึง เกิดโอกาสให้คนเล็กคนน้อย มีส่วนร่วมและรับฟังแลกเปลี่ยนความเห็นจากทุกเสียง

4.การผลักดันนโยบายของรัฐบาล

- การปฏิรูปการเมือง ปฏิรูปนักการเมือง
- การปฏิรูปการศึกษา ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เช่น เน้นการปลูกฝังเรื่องคุณธรรมจริยธรรม จึงจะสามารถช่วยขับเคลื่อนสังคมให้เป็นสังคมที่ดีมีคุณธรรมได้
- ส่งเสริมการสร้างสังคมสวัสดิการให้ครอบคลุมทุกชุมชน โดยเริ่มจากการรวมกลุ่มคนในชุมชนของตนเองหรือกลุ่มชุมชนใกล้เคียงจัดสวัสดิการดูแลกันและกัน หากคนในชุมชนเข้มแข็งก็ส่งผลให้สังคมเข้มแข็งด้วย
- ข้อคิด รัฐสภาควรมีบทบาทที่เด่นชัดเกี่ยวกับวิกฤติที่มีอยู่ในสังคมไทย ควรร่วมกันแก้วิกฤติและฟื้นฟูประเทศ เช่น รัฐสภาต้องตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาประเด็นนี้ร่วมกัน และคิดวิธีการที่เหมาะสม เช่น ติดตามตรวจสอบให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการที่รัฐบาลและหน่วยงานอื่นทำ

5.ข้อเสนอให้ศูนย์คุณธรรมดำเนินการเสริมหนุน

- พรรคการเมืองควรลงนามความร่วมมือ(MOU)กับศูนย์คุณธรรม ในการอบรมเรื่องคุณงามความดีให้กับสมาชิกพรรค หรือมีการสร้างระบบการกลั่นกรองผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยมีการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้งครั้งแรกเข้าและการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของสมาชิกพรรคอย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจน
- ศูนย์คุณธรรมทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงให้องค์ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม ความดีในสังคม ถูกส่งการเสริมส่งต่อไปยังกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในสังคม
- ศูนย์คุณธรรมควรดำเนินการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเรื่องดัชนีชี้วัดหรือการประเมินคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นรูปธรรม
- ศูนย์คุณธรรมเป็นผู้ประสานงานกลางเชื่อมโยงระหว่างองค์กรต่างๆ ในการรวมพลังฟื้นฟูประเทศไทย

สรุปเรื่องควรทำเร่งด่วน

- ลดความขัดแย้ง โดยจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้อภัย ให้โอกาสซึ่งกันและกันเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคม
- ดำเนินการเรื่องการส่งเสริมความดี คนดี และพัฒนาคน โดยเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นตัวแทนในสภาต้องมีการอบรมคุณธรรมจริยธรรมและมีกระบวนการตรวจสอบคุณธรรมจริยธรรมได้

- การส่งเสริมธุรกิจเพื่อสังคม อาทิ ธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) และธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ให้ธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วม พัฒนาสังคมเพื่อให้เกิดเป็นสังคมแห่งความดี
- การแก้วิกฤตข้อมูลข่าวสาร สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม โดยเฉพาะสื่อที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
- ควรให้ความสำคัญกับความจริงที่เป็นปัจจุบันที่นำไปสู่อนาคต เพราะปัจจุบันสังคมอยู่ระหว่างความกลัวกับความหวัง ที่ทำให้เกิดจากสภาวะทางอารมณ์ (Emotional) ทำอย่างไรให้ลดสภาวะอารมณ์ของคนจากความโกรธ ความแค้น ได้

ประเด็นอื่นๆ

- ปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้นในประเทศ คือ คนขาดธรรมะ จึงควรส่งเสริมให้คนรักษาศีล ระวังกรรม มีพรหมวิหาร 4 ในการดำรงชีวิต
- สาเหตุของปัญหาในเรื่องความไม่เป็นธรรมในสังคม ประเทศไทยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แต่ขาดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- ปัญหาสะท้อนถึงความจริง วิกฤติของความจริง คนเลือกที่จะเชื่อข้อมูลที่มาจากฝ่ายตนเองและไม่เชื่อข้อมูลที่ไม่ได้มาจากฝ่ายอื่นโดยไม่ใช้เหตุผลตรึงตรอง จึงเป็นเรื่องที่ต้องแก้ไขร่วมกันและต้องทำให้สังคมรับรู้ร่วมกันว่าอะไรคือความจริง
- ปัญหาในการปฏิรูป คือ การจะอย่างไรให้ภาคประชาสังคมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนภาคการเมืองได้อย่างไรอย่างเป็นรูปธรรม
- สร้างความหวังให้กับคนในชาติ ต้องคลี่คลายความกลัวในเรื่องวิกฤติที่ผ่านมาและส่งเสริมการกลับไปจัดการกับปัญหาต่างๆ แบบสมัยก่อน เช่น พุดคุยกันเมื่อสภาวะทางอารมณ์ที่เย็นลงแล้ว ให้โอกาสและให้อภัย เป็นต้น
- ควรนิยามประชาธิปไตยแบบไทยไทย คือ นำคุณธรรมมานำหน้า
- ทำอย่างไรให้ทรัพยากรที่มีอยู่ ขยายความดีต่อไปในชุมชน
- ทำอย่างไรที่จะรวมพลังแห่งคุณงามความดี พลังใจ ในการร่วมเรียนรู้ร่วมกันได้
- ควรทำการเมืองให้เข้มแข็ง เพื่อเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง ซึ่งจะนำไปสู่ภาคประชาสังคมที่เข้มแข็งได้

สรุปความเห็นจากที่ประชุมในการแก้วิกฤตได้ ควรมีองค์ประกอบ 3 อ. คือ อภัย โอกาส อุปนิสัย

1) อภัย คือ ทำอย่างไรให้คนหันหน้าลดความขัดแย้ง 2) โอกาส คือ การสร้างช่องทางการแสดงความคิดเห็นให้กระจายไปสู่คนเล็กคนน้อย 3) อุปนิสัย คือ การปรับทัศนคติจากความเกลียดชัง ความกลัว และปรับเปลี่ยนเป็นการให้ความหวัง รวมถึงการจัดเวทีการเรียนรู้ทุกภาคส่วนในการให้อภัยและร่วมสร้างอุปนิสัยที่ดีสนับสนุนให้เกิดคนดีและความดีในสังคมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดูแลตรวจสอบ รวมถึงการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสังคม CSR ในการร่วมด้วยช่วยกัน ทำอย่างไรให้มีข้อมูลที่ดีเป็นข้อเท็จจริงในการแก้ไขปัญหา การลดความเหลื่อมล้ำและการแย่งชิงทรัพยากรคนในสังคม ควรมีความซื่อตรงและความไว้วางใจต่อกัน

นอกจากนี้ นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ศูนย์คุณธรรม ได้เสนอให้มีการประชุมกันอย่างสม่ำเสมอในเรื่องคุณธรรมความดี มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาน่าจะเข้ามามีบทบาทให้เด่นชัดเกี่ยวกับเรื่องวิกฤตในครั้งนี้ อาจจะตั้งคณะกรรมการมาพิจารณาเพื่อหาแนวทางแก้วิกฤตได้อย่างไร โดยคิดวิธีการและข้อคิดเห็น ติดตาม ตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวมาตรการที่เกี่ยวข้องในการสร้างความปรองดองและร่วมกันแก้ไข ควรสร้างการมีส่วนร่วมเกื้อกูลกันมากยิ่งขึ้นโดยศูนย์คุณธรรมทำหน้าที่เชื่อมโยงประสานงาน หวังว่าการประชุมครั้งนี้นำไปสู่การคิดเพิ่มเติมนำผลที่ได้ไปเรียนรู้จากสิ่งที่ได้ทำลงไป ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยดีขึ้นและเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ปิดการประชุม เวลา 17.20 น.

(นางสาวสุพมาล มลิวัลย์)
หัวหน้างานส่งเสริมเครือข่าย
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางสาวพนิดา สัตถาสาธุชนะ)
เจ้าหน้าที่โครงการ
ผู้บันทึกรายงานการประชุม